
MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 12.12. 2013

INFORMÁCIA O STAVE PRÍPRAV ROPOVODU BRATISLAVA - SCHWECHAT

Predkladateľ:

doc. RNDr. Milan Ftáčnik, CSc.v.r.
primátor

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Informáciu o stave príprav ropovodu Bratislava Schwechat
3. Príloha – list z BVS, a.s.

Zodpovedný:

Ing. arch. Jela Plencnerová, v.r.
zástupkyňa riaditeľa a vedúca oddelenia
koordinácie územných systémov

Spracovateľ:

Ing. arch. Jela Plencnerová, v.r.
Oddelenie koordinácie územných systémov

Návrh uznesenia

zo dňa 12.12.2013

Mestské zastupiteľstvo

A. Berie na vedomie

1. Petíciu proti trasovaniu ropovodu cez územie Bratislavy, ktorú organizovalo občianske združenie Mladá Petržalka a podpisom ju podporilo 10.590 občanov
2. Informáciu o aktuálnom vývoji možného trasovania ropovodu cez katastrálne územie hlavného mesta SR Bratislavu

B. Vyzýva

ministra hospodárstva, aby pri ďalších odborných prácach týkajúcich sa trasovania ropovodu akceptoval nesúhlasné stanovisko mesta Bratislavy zo dňa 26. – 27. septembra 2013 k trasovaniu ropovodu katastrálnym územím hlavného mesta SR Bratislavy

C. Schvaľuje

Postup hlavného mesta SR, ktorý súvisí s prípravou nového Územného plánu hl.m. SR Bratislavy, v ktorom bude v návrhu zadania vylúčené trasovanie ropovodu cez katastrálne územie Bratislavy.

Informácia o stave príprav ropovodu Bratislava - Schwechat

Informácia o projekte ropovodného prepojenia Bratislava-Schwechat sa predkladá ako plnenie Uznesenia MsZ č.1042/2013, zo dňa 24. – 25. 04. 2013, ktorým MsZ žiada primátora hlavného mesta SR Bratislavy, predložiť komplexný materiál o trasovaní ropovodu Bratislava-Schwechat s prijatými uzneseniami a materiálmi vlády SR a stanoviskami odborných útvarov Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, hlavnej architektky, hlavného dopravného inžiniera, ako aj Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. následného uznesenia č. 1147/2012 časť D bod 3 zo dňa 26.6.2013, ktorým MsZ žiada dopracovanie informačného materiálu.

Materiál v zmysle uznesenia č. 1042/13 zo dňa 25.4.2013, bol vypracovaný v rozsahu a podrobnosti na základe informácií, ktoré má hl. mesto k dispozícii. Posledná informácia bola mestskému zastupiteľstvu predložená dňa 21.11.2013.

A. Informácie o rokovaniach

Dňa 19. 11. 2013 bola na Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy doručená petícia OZ Mladá Petržalka, Fedinova 5, Bratislava - Petícia proti trasovaniu ropovodu cez územie Bratislavy. Petíciu podporilo 10 590 občanov. Podpísané petičné hárky boli odovzdané hlavnému mestu len na vedomie, z dôvodu, že petičný výbor v dohľadnej dobe sa bude snažiť odovzdať petíciu priamo vláde Slovenskej republiky, príslušnému ministerstvu. Z uvedeného dôvodu mestské zastupiteľstvo môže predmetnú petíciu vziať na vedomie a bratislavskí poslanci k nej vyjadria politický postoj v uznesení, ktoré sa však netýka len predmetnej petície, ale témy trasovania ropovodu ako takej.

Dňa 25.11.2013 bol pánovi primátorovi doručený list BVS, a.s., v ktorom sa uvádza, že v minulosti BVS, a.s. zaujala negatívne stanovisko k výstavbe ropovodu cez územie s ochranou podzemných vôd. Dňa 17.10.2013 sa uskutočnilo rokovanie BSP, GmbH, projektantov ropovodu a BVS, a.s., na ktorom bola BVS,a.s. ponúknutá participácia na riešení ropovodu, avšak nebolo predstavené žiadne konkrétne riešenie, ani trasa, ku ktorej by sa mohli zástupcovia BVS, a.s. vyjadriť. Celé znenie listu BVS, a.s. uvádzame v prílohe tohto materiálu.

Dňa 28. 11. 2013 sa uskutočnilo na pôde rezortu hospodárstva pracovné stretnutie k otázkam súvisiacim s prípravou odborného stretnutia (plánované na 4. 12. 2013) zástupcov bratislavskej samosprávy, ministerstva, spoločnosti Transpetrol, dotknutých inštitúcií verejnej správy i občianskych aktivistov. Zástupca mesta (p. Andrassy – riaditeľ kancelárie primátora) bol informovaný, že pripravované odborné stretnutie sa neuskutoční a minister hospodárstva oficiálne požiada primátora Bratislavy o delegovanie odborných zamestnancov magistrátu do pracovnej, odbornej komisie, ktoré opätovne posúdi odborné, vecné otázky týkajúce sa budúceho možného trasovania ropovodu územím mesta. Zo stanovísk dotknutých predstaviteľov rezortu i spoločnosti Transpetrol, práce na materiáli pre vecnú diskusiu o trasovaní ropovodu a následne rozhodovanie na rovni samosprávnych inštitúcií (Bratislavský samosprávny kraj, Bratislava), sú odhadované na 12 – 15 mesiacov.

B. Informácie o možnostiach zmeny UPN hl.m. SR Bratislavy

V nadväznosti na uznesenie MsZ číslo: 1147/2013 zo dňa: 26.6.2013, ktoré žiada: „bez odkladu začať spracovávať zmenu územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, ktorá by vylúčila trasovanie ropovodu cez katastrálne územia hlavného mesta SR Bratislavy“, Oddelenie koordinácie územných systémov sa zaoberalo možnosťou zmeny územného plánu vo vzťahu k vylúčeniu trasy ropovodu z územia mesta.

Podľa § 25 odsek 1, písm. c) Zák. č. 50 / 1976 zb. v znení neskorších predpisov (Stavebný zákon) musí byť návrh UPD (a podľa §31 odsek 2 aj návrh zmien ÚPN BA) v súlade so schváleným zadáním ÚPN obce.

§ 25, odstavec (1) písmeno c) stavebného zákona hovorí :

(1) Pred predložením návrhu územného plánu na schválenie sa preskúma, či :

c) návrh je v súlade so zadáním,

§ 31 odsek (2) stavebného zákona hovorí:

(2) Pri obstarávaní zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie sa postupuje podľa ustanovení §22 až 28 primerane.

Zadanie ÚPN hl.m. SR Bratislavy (2007) v znení zmien a doplnkov tvoria nasledovné dokumenty:

- **Územné a hospodárske zásady (UHZ)** pre riešenie Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, Čistopis, február 1998
- **Súborné stanovisko** ku Konceptu riešenia územného plánu hl.m. SR Bratislavy – schválené na MsZ dňa 24.4.2003

Požiadavky Zadania ÚPN hl.m. SR Bratislavy (2007) v znení zmien a doplnkov:

ÚHZ v kapitole 2.7.8 Produktovody

- v časti *Požiadavky na riešenie v ÚPN:*

Je potrebné aktualizovať územnú rezervu trás ropovodu a produktovodov Sloznaft – Schwechat.

- v časti *Limity:*

V novom ÚPN je potrebné rešpektovať ochranné pásma jestvujúcich produktovodov a tiež **územnú rezervu produktovodov Sloznaft – Schwechat.**

V Súbornom stanovisku ku konceptu neboli zmeny týkajúce sa týchto požiadaviek.

Záver:

1. Z uvedeného vyplýva, že trasu ropovodu nemôžeme z katastrálneho územia mesta odstrániť formou Zmien a doplnkov UPN hl.m. SR Bratislavy (2007), mohli by sme ju zmeniť, ak by sme mali dostatočné podklady.
2. V prípade, že by sme navrhli vylúčenie trasy z územia mesta formou Zmien a doplnkov UPN hl.m. SR Bratislavy (2007), nebola by zmena prerokovateľná a schváliteľná nakoľko by bola v rozpore so Zadáním a nebola by zrejme dohodnuteľná v zmysle § 22 ods 4. s dotknutými orgánmi štátnej správy.
3. **Jediná možnosť vylúčenia trasy z UPN mesta je schválenie nového územného plánu mesta bez trasy ropovodu, za predpokladu dohody s dotknutými orgánmi štátnej správy.**

Od MsZ v novembri 2013 hlavnému mestu nebol poskytnutý žiadny nový materiál ohľadom trasovania ropovodu, ktorý by bolo možné odborne vyhodnotiť a predložiť ako informáciu mestskému zastupiteľstvu. Z hľadiska územného plánovania nenastali žiadne nové skutočnosti ani neboli mestu doručené žiadne informácie.

Ing. Radoslav Jakab
generálny riaditeľ
Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.

KOTAVOJ

Bratislava, 20. 11. 2013
č. j. 100/10/sekr./2013

Vážený pán primátor,

dňa 11. novembra 2013 nám bola doručená Vaša žiadosť zo dňa 30. októbra 2013 o zaujatie odborného stanoviska k navrhovanému trasovaniu ropovodného prepojenia Bratislava – Schwechat. BVS a.s., na základe doposiaľ známych skutočností o tomto projekte, poskytuje nasledovné stanovisko:

Na úvod zhrnutie známych faktov o projekte Bratislava – Schwechat Pipeline (BSP):

- V roku **2004** bolo v rozpore so zákonom potrubie BSP umiestnené do energetického koridoru Územného plánu Bratislavy (Nariadenie vlády SSR z roku 1978 a 1981 o chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov). Trasovanie ropovodu bolo invariantné.
- Dňa **05. novembra 2004** bolo zaslané oficiálne nesúhlasné stanovisko BVS a.s. k zámeru vybudovať BSP v predloženom variante a BVS a.s. bola na základe vlastnej žiadosti zaradená ako účastník do prebiehajúceho pripomienkového konania v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie.
- Dňa **14. marca 2005** bolo Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, vydané záverečné stanovisko k zámeru BSP, ktoré neodporučilo realizáciu predmetného projektu s nasledovným zdôvodnením: „Realizovateľnosť navrhovanej činnosti je podmienená udelením výnimky zo zákona NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách, na základe preukázania účinnosti technických opatrení na ochranu vôd a vodných systémov. V procese posudzovania podľa zákona nebola preukázaná dostatočná účinnosť navrhovaných technických opatrení na ochranu vôd a vodných systémov, najmä nebolo možné vylúčiť obrovské riziko znehodnotenia podzemných vôd CHVO Žitný ostrov a preto nie je možné navrhovanú činnosť odporučiť na realizáciu.“
- Na rokovaní, uskutočnenom dňa **09. januára 2013**, vláda SR zobrala na vedomie „Informáciu o projekte ropovodného prepojenia Bratislava - Schwechat – posúdenie strategického charakteru a realizovateľnosti prepojenia ropovodu Družba s rafinériou Schwechat“, ktorú predložil minister hospodárstva na základe úlohy z uznesenia vlády č.340 z 26. mája 2011. Materiál mal informatívny charakter a preto nebol predmetom medzi-

rezortného pripomienkovania. Spoločnosť KPMG posúdila vo svojej štúdii 10 alternatívnych trás, pričom odporučila trasy č.2 a 10 ako najvhodnejšie pre realizáciu – ide o tzv. „**mestský koridor**“. Materiál v kapitole č. 4. Ďalší postup prác, okrem iného navrhuje: „Zahájenie prác na príprave projektu ropovodu BSP v rámci variantu mestského koridoru“.

Jednoznačnou úlohou BVS a.s., ktorá je prevádzkovateľom vodárenských zdrojov pre Bratislavský samosprávny kraj, je ochrana týchto zdrojov. V súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách naša spoločnosť vynakladá veľké úsilie ako aj finančné zdroje na realizáciu režimových sledovaní kvantitatívneho aj kvalitatívneho režimu prúdenia podzemných vôd, využívaných na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, na tej najvyššej dostupnej technickej úrovni. Vychádzajúc z výsledkov týchto sledovaní sme sa v minulosti **vždy vyjadrovali proti** trasovaniu plánovaného ropovodného prepojenia Bratislava – Schwechat v koridore, v ktorom bol navrhnutý.

Napriek vynaloženému úsiliu sa BVS a.s. zatiaľ nepodarilo zistiť presné trasovanie ropovodného potrubia v aktuálnom mestskom variante, ani konkrétne technické parametre projektu, nakoľko investor projektu BSP GmbH nás informoval, že zatiaľ neexistuje detailná trasa ropovodu územím Bratislavy.

BVS a.s., na základe svojich exaktných meraní ako aj negatívnych skúseností z minulosti (ropná havária Slovnaftu spôsobila trvalé znehodnotenie vodárenského zdroja Podunajské Biskupice), stále vníma trasovanie ropovodu, v ktoromkoľvek z mestských variantov, ako **rizikové**. Ropovodné potrubie bude uložené do vysoko priepustného štrkopiesčitého podložia dunajských náplavov, kde sa hodnoty koeficientu filtrácie pohybujú v rozmedzí od 4×10^{-3} m/s až do 1×10^{-2} m/s, čo znamená, že v prípade havárie by ropa, pod tlakom unikajúca z potrubia, už v krátkej dobe dokázala znehodnotiť nielen veľké množstvo podzemnej vody, ale aj samotného podložia. Najkritickejšie miesto, z pohľadu ohrozenia podzemných vôd, je bezpochyby miesto prechodu potrubia cez Dunaj, kedy bude nutné zahĺbiť konštrukciu zhyby ropovodu popod rieku hlboko pod hladinu podzemnej vody. Prípadnú haváriu v tomto mieste (a je nutné uvažovať aj s možnosťou úmyselného poškodenia) môžeme označiť z dôvodu mimoriadne problematického prístupu za fatálnu. V tejto súvislosti treba brať do úvahy aj vyjadrenie ministerstva vnútra, ktoré bolo zaslané MŽP SR pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie v roku 2004, z ktorého citujeme: „Odporúčame nerealizovať stavbu pre nereálnosť zabezpečenia účinnej ochrany vôd v prípade havárie, vzhľadom na krátke vzdialenosti na účinný zásah a tým ohrozenie pásiem podzemných vôd /množstvo a rýchlosť tečúcej vody, zastaraná technika na ochranu vôd/. Hasičský a záchranný zbor Slovenskej republiky nedisponuje technickými zariadeniami, aby mohol v prípade havárie zabezpečiť požiadavky umožňujúce zachytenie a likvidáciu ropy v toku rieky Dunaj.“ Nepredpokladáme, že na technickom vybavení Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky v tomto ohľade prišlo k zásadným zmenám.

BVS a.s. bola dňa 17. októbra 2013 prizvaná spoločnosťou Bratislava Schwechat Pipeline GmbH na stretnutie s projektantmi ropovodného prepojenia. Na stretnutí BSP GmbH ponúklo možnosť BVS a.s. participovať na riešení ropovodu, avšak nebolo predstavené žiadne konkrétne riešenie ani trasa, ku ktorej by sa mohli zástupcovia BVS a.s. vyjadriť. BVS a.s. však

je, aj na základe stretnutia s predstaviteľmi BSP GmbH, pripravená zostaviť komisiu odborných pracovníkov, ktorí posúdia presnú trasu a technický návrh ropovodu a z toho plynúce riziká pre ohrozenie podzemných vôd, hneď ako bude takýto návrh k dispozícii.

S pozdravom,